

GRECSÓ KRISZTIÁN

Övcsattogás

Ottóval szerződtek minket az állattenyésztésbe, ahol a tegnapi naptól kezdve bejelentett munkaerők vagyunk. Imre bácsi a mázsaházban képzett ki minket tűzvédelemből, okosan. Mikor annál a résznél tartott, hogy a tüzet jelezni kell, Ottó eléggé értetlenkedett, és azt kérdezte tőlem, milyen retkes gatyának néznek itt minket?

Jól hallható „Tűz van!” kiáltással?

Most miért kérdezed ezt?

Én igazán elégedett vagyok, semmilyen esetre sem mondanék ilyesmit, sőt attól kezdve kifejezetten megbecsülöm magam, hogy megtudtam, tizenhét pályázóból én lettem a szerencsés választott, és persze Ottó, akire azért jobb, ha hallgatok. Az utóbbit Imre bácsi mondta nekem, én meg rögtön rávágtam, jó. Még azt is szerettem volna hozzátenni, hogy nem kell megijedni. Ottó nekem egészen kiskoromtól közeli barátom, el sem lehet mondani, mennyire; de egy szempilla beleszaladt a szemembe, és mire kidörzsöltem, már nem volt aktuális. Hazafelé menet Ottó mormogott valamit a bajsza alatt, hogy ő azért nem akar ezen a helyen trottyossá zsugorodni.

Ezt nem igazán értettem, miért kellene zsugorodni? Hát inkább szárnyaink vannak, nem érzed?

*

Olyan volt valamiért belül a gyomrom, mint egy káposzta: rétegesen gyűrűzött a szomorúság. Nem is, inkább, mint egy hagyma. Rétegesen gyűrűzött, de legbelül nem volt semmi. Szerettem volna ezt valahogy elmondani. Mikor Imre bácsi megérkezett, már a második kör kávé is lefőtt. Akkor arra gondoltam, hogy az is megvigasztalna, ha csak valamit mondanék neki. A zsebéhez nyúlt. Kolbászszíros volt a keze. Kibányászta a pénzt, igen nagy keservvel, és éppen akkor dobta bele a kupába, mikor Ottó.

Mi van, erre készültél, te hatásvadász?

Egyszerre! Mondták kórusban, és kacagtak.

Úgy mentem el, hogy meg se mukkantam: a bátorságom eloldalgott, lehetőségem nem láttam.

Legalább ötszáz tonna gabonát hordtak be Véro Tóniék az egyes udvarba. Úgy láttam, igyekeznek, sűrűn kidomborodik a sofőrfej az ablakon, de hát lehetetlen olyan pontosan, merőlegesen az utánfutót a halom mellé állítani, hogy be legyen löve, mint a lélegzet. Így a fő halmok mellett mellékalmok

keletkeztek. Bánfi bácsi a mindenes szekrény árnyékában matatott, és igen rémült arcot vágott, mikor beléptem. Ingerülten szólt rám.

Legközelebb kopogjál, fiam, mielőtt belépsz!

A szerszámokért jöttem.

Erre még feszesebb lett. Azt hittem, ló kéne.

Ez valahogy nem volt tiszta, miért mondta ezt? Vicc akart lenni netán, esetleg valami szólás-mondás? Nem tudom.

Nekiduráltam magam, hogy a mellékalmokat elegyítsem a főhalmokkal. Mentem, mint a meszes. De csalatkoznom kellett, mert az apró halmok egyáltalán nem is voltak annyira aprók. Tenyerem, hogy még nehezebb legyen, hamar fölhólyagosodott. Nem akartam azt érezni, hogy az első komolyabb megpróbáltatásnál, alig egy hét után begyullad bennem a munkakedv, mint az akáctücsök, és nincsen eróm. Ezt nagyon-nagyon nem szerettem volna.

Milyen dolog az?

Véró Tóni rám szólt. Ne örüljél már meg!

Értetlenül néztem rá, hogy amit meg kell csinálni, mit tehetnék, azt meg kell csinálni. Erre elmondta, hogy a nagyobb mennyiségek után, mint amilyen ez a mai is, átjön ide az UAZ a silózóktól, és összetolja. Elég, ha azután össze-söprök.

Az UAZ csak négy után érkezett meg, addig végigmentem unalmamban szemmel az összes betonrepedésen.

Hihetetlen, micsoda ágas-bogas érrendszer!

Mint a testben: megy a pihenő szélétől egy fő ér, azt ütőérnek kereszteltem, és abból egy mélyedésben, ami lehetne mondjuk a gyomor, leágazik sok ezer apró, fűrge út. Jaj, mennyire szép! Egész nap nem volt, igazság szerint semmi dolgom, mégis mire az UAZ megjött olyan fáradt voltam, hogy szinte fájtak a csontjaim. Öregednék? Szerencsére Faragó bácsi a legjobb UAZ-os a faluban: úgy szintre tudja tenni a lapátot, hogy szem az alatt át nem csúszik.

Hazafelé ezt kérdeztem Ottótól, mitől lehet bennem ez a feszély hangulat?

Olyan nincs, mondta.

Milyen nincs, te, miről beszélsz?

Hát olyan, hogy feszély hangulat!

*

Nőtt a bokámra egy csomó, és herpeszes a szám. A fenekemmel is történt valami, nem tudom, milyen egész pontosan egy aranyér, de gyanús. Egész éjjel nem aludtam a találkozás után.

Miért ez a sok rossz, miért?

Reggel kimentem háromnegyed hatra, és lefőztem két adag kávé, hogy ha Vizi néni kiér, ne kelljen bajlódnia. Aztán bementem felírni az UAZ-t, mert

az egyesén kis híja, hogy meg nem ázott a gabona. Azt gondolom, be kéne vinni a magtárba.

Visszafelé Véro Tóniékkel találkoztam. Semmi gáz Öcsi, mondta Tóni, föl a fejjel.

Hát hogyne, vigyorogtam. Az jutott eszembe, ha fölemelem a fejem, akkor bele lehet csinálni. Csúnya dolog.

A kettesen az induló repedés jól kiszélesedett, nem elég, hogy ettől az ott tárolt sódert alig lehetett lapátolni, a talajvíz is följött. Kínszenvedés volt dolgozni. Véro Tóniék a pihenőbe heverésztek, még Bánfi bácsi is kijött.

Olyanokat kiabáltak nekem, hogy hajrá.

Hogy még ezt a kis darabot. Hogy egyenesítsd ki a betont, fiam.

Halál az ilyenek fejébe!

Mindegyik egy-egy késszúrás volt, jó mélyen, hiszen nem volt megfelelő alkalom ez a viccelődésre. Este szinte öntöttem magamba a pálinkát. Bámultak is, mi lelt. Nem tudom hányadiknál járhattam, mikor benézett Ottó. Nagyon örültem neki, mondhatom, a lehető legjobbkor jött.

Az Isten küldött téged, te betyárfajzat!

Mi újság, kérdeztem, hogyhogy benéztél? Még semmit sem meséltél az új irodai munkádról, hogy...

Erre megrázta a fejét. Hagyjam abba.

Iszol egy sört, kérdeztem erre zavartan.

Válaszul, ismét, csak egy néma fejrázás.

A Zöld Sast régen Oláh kocsmának hívták, és itt csinálták egy elképesztően nagy és dohos pincében a Bambit. A csatos üvegeket valahonnan vidékről hordták, mert nálunk a faluban nincsen üvegfúvó műhely. Mikor hozták a palackozóba az üvegeket, minket is leengedtek, és a barátommal annyit ihattunk, amennyi csak tetszett. Aztán mikor a platós ZIL-t megrakták a korábban hozott, azóta teli töltött palackokkal, minket is kitétek. Elslattyogtunk a víztoronyig, ami jó, ha száz méter, és nevetve kiabáltuk, hogy mi is víztornyok vagyunk. Lehugyoztuk a tövét, ötször hatszor is egymás után.

Hát egy Bambit?

Fejrázás.

Ezután hosszan nem szóltunk semmit. Alig mertem kortyolni a sörömből.

*

Magamban azt gondoltam, igazán meglepő, hogy valaki az első napon ilyen kedvvel kerekezik hazafelé.

Kéri Sanyi bácsi volt beosztva a Steigerre, nem volt sehol a gép, de láttam, hogy lazán van hagyva a gödör. Én is szeretnék fölkerülni gépre, mondtam. Erre Ottó sanda tekintetet vágott, amiről már tudom, nem jó jel. Egyszer pe-

dig már fölvilágosítottam. Így fogalmaztam akkor: figyelj, Ottó, ettől olyan ostobának, sőt valamiért sárosnak érzem magam, ez pedig annyira kellemetlen!

Erre Ottó úgy tesz, mint akinek lila gőze sincs erről.

A nagybátyámék telke előtt váltunk el, mert láttam, hogy Tóni bácsi éppen hajtogatná szét az ívet a gyári bekötőn, de nemigen halad a szélről. Ottónak azt javasoltam, hogy vagy tekerjen haza, vagy ha annyira nem siet, a Zöld Sasban bevárhat.

Nem.

Sokáig duzzogtam erre, hogy így, meg úgy, mit gondol magáról ez a töklámpa, de végül kifakadt bennem ez a fekély. Sőt, azt kell mondanom, jó döntéssé változott a szememben, mert ráhúzni is segítettem a fóliát, jobban mondva, még be is löni az ágyat. Ehhez annyira már nem volt kedvem, de hogy menjek el, közben? Munka alatt elújságotam Tóni bácsinak a nagy eseményt.

Örült, és azt mondta, jegyezzem meg ezt a napot, mert sorsforduló az életben.

*

Kezembe vettem a gőzölgő, jó illatú kávét, és az ablak felé fordultam: néztem a város felé rohanó autókat, és éppen akkor jött a reggeli csuklós sárga is. A mázsaház előtt egy nehéz lapulevél himbálódzott. Keresztbe rajta egy vaskos meztelen csiga vonal. Arra gondoltam: egy jó munkahelyen végezhetek hasznos munkát, és ez őszinte meglepedéssel töltött el.

Ottó szinte egyszerre érkezett meg Imre bácsival, amit én, a magam részéről nem tartok illendőnek, hiszen mégiscsak ez az első *olyan* értelemben vett napunk. Imre bácsi a Rámás dobozba potyogtatta a zsebébe készített huszonhét forintot, a hokedlire huppant és úgy tett, mintha észre se venne minket. Pedig már szívesen hozzákezdtém volna a munkához, arról nem is beszélve, hogy fogalmam sem volt, konkrétan mi vár rám. Majd háromnegyed óra telt el ebben a feszült várakozásban, és már kis híján hét volt, mikor simogatni kezdte a combját, ami megfigyeléseim szerint a készülődés jele nála. Ekkor át-sétáltunk a főépületbe. A főépületet nemrég még Gorkijnak hívták, de az utóbbi időben nem hívjuk így. A nagy zöld tábla is lekerült róla, ami valóban nem volt olyan patinás, mint ez a mostani, amin metáلكék, árnyékos betűk vannak, meg egy féloldalt látszó tehénhátsó. Imre bácsi helyel kínálta bennünket, ő maga beült az asztal mögé.

Szónoki hangon kezdte: most akkor felvesszük az adatokat, és mindent szépen ledokumentálunk, hogy meglegyen. Eléggé furcsa, gondoltam magamban, és ezt később mondani is akartam Ottónak, csak elfelejtettem, hogy Imre bácsi milyen lassan és nehézkesen ír, pedig ő itt a telepen az, akinek egyáltalán írnia kell. Miközben töltögette ki a rubrikákat, végig ezt figyeltem.

Vajon én is ilyen lassan írok? Már régen írtam, végül is, lehet.

Amint ezekkel megvoltunk, Imre bácsi elmondta, hogy legjobb lenne, ha mi ketten a munkában is kialakítanánk egy belső rendet, ami nem feltétlenül a munkamegosztást jelenti. Higgyem el, mondta, és ekkor nyomatékosan rám nézett, őneki rengeteg ügylettel kell megbirkóznia nap mint nap. Az esetleges kérdéseimre, ezért aztán, nem áll módjában minden alkalommal megnyugtató, és minden szempontból kielégítő választ adni.

*

Másnap reggelre berendeltek a főépületbe. Igen rossz büntudattal tekerni kifelé a telepre. Félve. Bánfi bácsi megnyugtatómra rögtönzött szónoklata, így másnapra, egyre kevésbé tűnt megalapozottnak. Mégha az egész Zöld Sas egy véleményen volt is vele.

A vasútállomás mellett úgy susogtak a nyárfák, mintha tövüknél rázná őket egy szakállas, fekete ördög.

Egész este a vállamon pihentette a kezét az öreg, és gyakorta ismételte, hogy nagyobb lesz ennek a füstje, mint a lángja.

A tészkanyarnál két döglött macska feküdt az úton, az egyiknek a bele is kilógott.

Talán már a harmadik körön voltunk túl, mikor a telep hőségének nevezett, ami azért jólesett.

A Főépületben Ottóval találkoztam, aki egy irattömbbel vacakolt.

Hát te?

Mit hápogsz, rivallt rám, te alkoholista?

Mit makogsz, köcsög? Hát a hátsódba durrantok, de spiccel, hogy megvakuljál! Érted?

Mit csinálsz te itt, kérdeztem.

Dolgozom.

Itt?

Igen, feszített be, ezentúl itt. Mikor elfordult, tudatosult bennem, mi a furcsa rajta. Nem borotválta le a bajszát, és olyan a haja, mintha vizes lenne. Nem tetszett a változás, idegennek tűnt, egy másik Ottónak, aki nem is a barátom.

Dr. Szekeres Gyula vezérigazgató. Ez van a Gyula bácsi ajtajára írva. Nagy réztáblára metszett betűk.

*

Hat óra tájban kellett másnap tiszteletünket tenni a mázsaházban, hogy a beosztásról, egyéb fontos tudnivalókról értesüljünk. Amikor én háromnegyedkor odaértem, még csak Vizi néni volt ott, főzte le a harmadik kör kávéját, hogy a munkásoknak legyen. Erre azt mondtam, hogy én is munkás vagyok: ez az első napom.

Csibe vagy te még, tejfölösszájú, nevetett erre Vizi néni, és elővette a pozdorjalapos szekrényből a margarinos kupát, amibe a pénzt kell tenni fogyasztás után. Ekkor egy nagy esemény történt, számomra legalábbis. Remegni is kezdett a térdem. Gyula bácsi, a tulajdonos berontott a mázsaházba.

Merre van Imre bácsi?

Először azt gondoltam, micsoda szerencse, hogy Tóni bácsitól előző nap megtudtam, Gyula bácsi előtt nem célszerű a telepet úgy hívni, *telep*, hanem szerencsésebb azt mondani, *farm*. Aztán rájöttem, tulajdonképpen felesleges ez a tudás, mert úgy keresztülnézett rajtam a Nagyfőnök, mintha ott sem lennék. Aztán ugyanolyan hirtelen távozott, ahogy jött. Bepattant Mitsubishi teherautójába, és uzsgyi, el a falu felé. Nézttem, és azon gondolkodtam, hogy az autójának igen szerencsétlen a raktér kihasználása. Különösen a teljesen használhatatlan krómos vázazás foglal el rengeteg helyet, fölöslegesen. Ottó szerint, különben, szép és irtó menő, mindamelllett, hogy árut azon úgysem szállítanak.

Vizi néni ezután sokat mesélt Gyula bácsiról.

Kifejezetten örültem neki, mert túl azon, hogy tulajdonképpen érdekelt (hogysisne, csak tudni akarom, milyen ember a főnököm!), már éppen kezdtem kellemetlennek érezni a csendet.

Vizi néni mindent tud. Tudja, hogy Gyula bácsi a négyszáz tehénből százötvenet névről ismer, szereti, becsüli az állatokat, és a populáció hierarchiájával kapcsolatban érdekes megfigyelései vannak. Mint például, hogy a már négyszer is ellő Jutkát akár kétszer is engedik inni a még csak egyszer ellő tehének, és ezt a Jutka ki is használja, sőt, ha valamelyik fiatalabb jószág kenyértörésre vinné a dolgot, akkor a Jutka megvédi pozícióját, és ez a jelenség számunkra, akiknek a termelés az érdekünk, nem annyira kedvező. Hiszen a fiatalabb tehének is annyi tejet kell adnia, mint az öregebbnek. Sőt! Vizi néni szerint Gyula bácsi minden telepi munkást megfigyelés alatt tartott egy ideig, és kíméletlenül kirúgta azokat, akik verték a szarvasmarhát. Gyula bácsinak ugyanis az a véleménye, hogy egy csettintéssel vagy egy tapsolással megoldható ilyen okos állatok terelése.

Ez nekem, megvallom, tetszik.

Ez azonban azt is jelenti, hogy egy szakaszon én is szem előtt leszek.

*

Éppen virágozni kezdett a bodza és az akác, mikor megtörtént a baj. Már hetek óta folyamatban volt ez a sörhordásos ügy, mondhatni, hozzászoktam.

Hogysisne, mikor, hogy úgy mondjam, szinte nem is volt más dolgom?

Előtte való nap valamiért megéreztem, gond lesz: keserű volt a szám íze, a gyomrom morgott egész nap, nem beszélve arról, hogy szinte óránként kellett elkullognom vécére, ami azért mégis abszurdum. Egy megkönnyebbülésből

visszafelé jövet beugrottam Ottóhoz is, rápirítsak, amiért kerül. Gondoltam, megmondom neki, ez nem esik jól.

Miért feszítéd, apukám, a húrt?

Mikor odaértem, éppen ott volt Imre bácsi, és mint a terepjáróról láthattam volna, Gyula bácsi is. Amint felocsúdott a nagy nevetéséből, csúnyán nekem rontott.

Te meg mit keresel itt?

Én, hebegtem vissza, csak Ottóhoz jöttem.

Ez, nem tudom miért, olaj volt a tűzre.

Sziszegett szabályosan. Ne dumáljál vissza!

Ottó ebben a megalázó helyzetben megvetően nézett rám. Mennyire rossz volt, Szűzmáriám, majd' meghasadt a szívem!

És erre jön másnap a lebukás.

Éppen az utolsó, ötödik rekesz sörrel araszolok ki a közértből, mikor meglátom Vizi nénit. Amint néz. Sejtettem, hogy Imre bácsi is ott lesz valahol. Még nem láttam, csak Vizi nénit, ahogy toporog a zöld OTP-forgó alatt, de már magamban lerajzoltam őt. Szakállasnak. Tetőtől talpig feketében. Imre bácsi föl is tűnt, de nem onnan, ahonnan vártam. A főutca felől jött, átellenből, a patyolattól. Kezében tiszta ruhák. Milyen szépek, illatosak! Mindvégig éreztem a finom virágillatot, amíg csak ott álltunk némán, és néztünk befelé a futóba.

Ballagjál, szépen lassan előttünk, szólt Imre bácsi nagy sokára.

Az öt rekesz sör, ami két napi adag volt, tárgyi bizonyíték lett.

*

Mikor a sporttelepről kiloptuk a kulcsot, ami az én ötletem volt, de Ottó emelte ki egy fém nyárssal, mert csak neki volt olyan vékony keze, hogy elég mélyen be tudjon nyúlni vele, és ráakassza az asztalon heverő tartalék kulcsot, akkor állt ilyen szótlánul, mikor már túljutottunk a pozdorjaboglyákon, és a lóvasút régi, elhagyott pályáján vacogtunk a nádasban (zsákmányunk egyetlen bőrlabda), akkor rostokolt ilyen beszippantó némasággal, mint most.

A Zöld Sas közepén, az asztalom előtt, én meg nem tudom miért, de hirtelen félni kezdtem, hogy elveszítem.

Mi lelt, mi lelt, mi lelt??

Már dobogtam a lábammal, remegett a kezem. Ha izgulok, mindig remeg, mint apámnak, meg az ő apjának, meg annak is az apjának.

Gyere, mondta.

Hová?

Erre szótlánul elindult kifelé, én meg utána, az iskola felé, a víztoronyhoz.

Hogy besötétedett, tök sötét van!

Ottó rátette az ujját az ajkamra, mint régen. Ez jól is esett, meg belém is rúgott valami kellemetlen, rettegéssel átítatott izgalom. Megint úgy éreztem magam, akár suhanc koromban, és én nem akarnék még egyszer suhanc lenni, komolyan, mert rossz volt. Mennyire furcsa, hogy egy ilyen egyszerű dolog, egy mozdulat, mennyire vissza tudja idézni a dolgokat. Szinte teljesen olyan, mint akkor.

Egy erőteljes, de figyelmes mozdulattal ellökött. Arcra beleestem a nedves fűbe.

Húzd le, szólt rám.

Próbáltam engedelmeskedni neki, de annyira remegett a kezem, hogy nem bírtam kicsatolni az övem, egyszerűen beakadt valami, és hiába rángattam.

Mi lesz már, rivallt rám.

Annyira hangosan csatolta ki az övét, hogy eleredtek a könnyeim. Nem azért, hogy fájni fog, hanem hogy annyira keményen, mintha a bőrét tépné, vagy az enyémet, mintha teljesen mindegy lenne, hogy én ezt hallom. Először a kezével nyúlt belém, mélyen. Ez még nem fájt, de mikor húzta ki az ujját, az már igen. Túl gyorsan csinálta. Aztán éreztem, hogy izzadni kezd testétől a testem: folyamatosan nekem ütődik, és ettől összeizzadunk.

Közben végig folytak a könnyeim. Nem sírtam, csak olyan élesen csattogott az öv, olyan ingerülten, türelmetlenül zihált, hogy egyszerűen megindult a sós lé a szememből. Mert igenis rossz volt, hogy olyan hangosan csattog az öv, a bőrének meg olyan hangja van, mikor hozzám verődik, mintha ostorral vernének egy ártatlan lovat vagy bármilyen jószágot.

Ekkor egyszerre felhördült, és levette magát a fűbe. Csak zihált. Más semmi. Éreztem, hogy mondania kéne valamit. Mindegy mit, csak suttogni néhány szót a fülembe, hogy elnyomódják ez az irtózatosságot. Ne halljam, csatt, csatt, tovább is ezt.

Vagy legalább ne legyen annyira hangos.

*

Nincsen kérdésem, mondtam, és rásandítottam Ottóra.

Érzed azért az élet a dolognak, barátom, hiszen mit kérdeznék, mikor még semmit sem tudok?

De Ottó nem vette a lapot. Nem figyelsz, öregem?

Az rendben van, felelte Imre bácsi, de ha adódik, forduljak csak bátran Ottóhoz, mert ő majd erejéhez mérten segít, és ha ne adj' isten már ő sem tud, akkor kurbliizzunk át a mázsaházból. Olyan fekete, kávédaráló telefonja már csak neki van itt a főépületben, ezért biztosan nála csörög.

Jóhogy, Imre bá', mondta Ottó, nem lesz balhé. Én nem szóltam semmit, úgy éreztem, mindez nem nekem szól. Ezek után Imre bácsi bejelentette: el kell mennie, valami halaszthatatlant elintézni.

Te is tele vagy már feszültséggel, kérdeztem, nem? Vajon konkrétan mit kell csinálni? Mégis ez egy olyan dolog, ami hatással lehet egész későbbi életünkre!

Ottó úgy somolygott, hogy hidegrázásom lett tőle.

Mi az, úgy csinálsz, mint akinek nagyon kell!

Kell a frásznak, hördült erre föl, teljesen alaptalan. Éreztem hogy tele van feszültséggel, de az ideg belül van mélyen, ott meg benne egy konzervdobozban, és reménytelen ügy ezt nekem firtatnom. Jómagam úgy voltam vele, mint a régi karácsonyok első napján, mikor minden évben rendszeren mamáékhoz voltunk hivatalosak ebédre, és nekem elképzelhetetlenül sokáig kellett várnom az ajándékomra.

Imre bácsi váratlanul bekiáltott. Irányhorány!

Először az én munkámnak néztünk utána, aminek egy pillanatig kifejezetten örültem, de aztán rájöttem, most már majdhogynem mindegy, ki tudja meg előbb. Munkaeszközként lapátot, söprűt és villát kaptam, amit a méregraktárból kellett elhoznom, Bánfi bácsitól. Ő azt javasolta, mindig tartsam fél szemem a szerszámokon, mert tolvajszarkákkal van teli a káéfté, márpedig nekem minden este pontosan el kell számolnom. Ottó kinn állt a Pihenőben, ami egy körülbelül két méter széles és vagy húsz méter hosszú, palával fedett folyosó. Vigyorgott.

Ezt jól kifogtad, udvaros. Majd néha lekujtorgok hozzád!

Mi az, hogy udvaros?

Ottó felröhögött, és bufurcnak nevezett, mint régen, pedig ezt a megszólítást, hogy így mondjam, már akkor is fenemód gyűlöltem. Most meg még inkább.

Az udvaros az, aki az utcát söpri.

*

Fél hatkor már a mázsaház előtt voltam, Ottó, mondanom sem kell, sehol. Még Vizi néni sem futott be. A nap, mint valami aranyozott kegytárgy. Leguggoltam, hogy a metsző, éles fényt eltakarják a tévészori nyárfák. Micsoda egészséges, gyönyörű fák azok! Szinte hallottam magamban Ottó hangját rég-ről. Mikor ezt játszottuk mindig azt mondta: fókuszálj a fákra! Odaélesíték most is, és elkezdem a szemem igen lassan lehunyni. Mielőtt teljesen lehunynám, akkor kell megállítani, mert akkor sárga foltok kezdenek el rohángálni, melegek, és olyanok, mintha áttetszőek lennének, de nem, nincs mögöttük egyetlen árnykép se, vagy körvonal.

Szórakoztató játék ez nagyon.

Mikor Ottóval ezt játszottuk, mindig jó kedvem lett, ha esetleg valamin összekaptunk előtte, vagy bántott, akkor ettől jobb kedvre derültem.

Nappuding, öregem, nappuding, ezt mondogattam.

Ahogy meguntam, bekukucsáltam a mázsaházba. Ottó szanaszét hagyta a szállítóleveleket. Ez nem egészen helyénvaló viselkedés. Hiszen azok ott fontos, a termelést dokumentáló papírok, nem lehet csak úgy széjjelhagyni őket. Láttam már, hogy kokettálnak miattuk a sofőrök. Hátha nagyobb összeűrt az a végén az összegzőre a mázsás!

Vizi néni nem sokkal hat előtt érkezett, mikor meglátta, hogy a mázsaház ablakában toporgok, nevetni kezdett.

Itt van már a mi bizalmi emberünk!

Aztán, ahogy szokta: nyitok már, nyitok.

Csak nyugodtan, feleltem.

Elég hatra jönnöd, kisszívem, nem kell itten hajnalok hajnalán!

Szeretek korán kelni.

Erre Vizi néni elkerekedett szemmel rám meredt. Jobbnak láttam kacsintani egyet, mert úgy tűnt, van itt ennek a kis húzásnak helye. Ezt Ottótól lestem el, ő, szerintem, remekül használja.

Vizi néni megpaskolta a vállam. Nagy lókötő vagy te!

Hozzálátott a kávéfőzéshez. Amint kirakta a Rámás dobozt, én rögtön be-
leraktam a zsebembe készített huszonhét forintot.

Kérek!

*

A kertészeti telepre kellett átugranom Bánfi bácsi Trabijával egy terebélyes, frissen festett futóért. Még díztárcsák is voltak rajta. A gép egy kicsit nehezen vette a rükvercet, de mindenképpen brillírozni akartam, lássa már Bánfi bácsi a rutint. Ezért, mikor visszafelé jöttem, a Tízöles bekötőn továbbmentem egy leheletnyit, és tolatva álltam be a töltőudvarba. A futóval. Centi pontosan az adagoló mellé. Undorító az a kopár udvar, és elviselhetetlen méregszag van. (Körben különben milyen szép minden: előbb a géppark, utána meg ott hullámszik a B-6-os táblán a gabona!). És igen ijesztő az adagoló is, egészen a westernfilmekben használt adagolókra emlékeztet, amiken át feltöltik vízzel a gözöket. Feltöltik, elindul, aztán meg mindenki meghal a vonaton.

Nohát akkor, mondta Bánfi bácsi, ügyesen tolatasz.

Dörzsölgetni kezdte a bajszát, mint aki nem tudja, mi legyen. Pedig nagyon is.

Ez a meszes gödör, fiam, nem egészen az, aminek látszik!

Odaálltam a C-jelzésű, ötször ötös gödör mellé. Miért?

Erre lerántotta a gödörről a fóliát. A meszesgödör színültig volt sörösüveg-gel. Több ezer világos üveg.

A betyár mindenit, mondtam mosolyogva, hát ez meg?

Fölösleges hulladék, fiacskám, fölösleges hulladék, ami csak bajt okoz, és te is, ha nem tartod a szád!

Már hogyne, néztem morcosan, kinek köpnék?

Négyszer fordultam vele úgy, hogy púpozásig volt a futó minden alkalommal. Bánfi bácsi azt tanácsolta, biztonsági okokból ne a faluba vigyem vissza, mert mindamellet, hogy ennyi üveget ott nem tudnak hova tenni, Imre bácsi neje a pénztáros.

Akkor inkább jelentsük föl magunkat.

Na, ez az, gondoltam, nem egészen szabályos dolog ez, ha jól sejtem. Veszelyes, én meg szeretek nyugodtan aludni, ne kelljen kormos kényelmetlenségekben törnöm a fejem ahelyett, hogy mézeseket álmodnék éppen.

De legalább vezethettem, még ha Trabantot is. Autó az!

Tizenegy óra körül bepattantam másnap is, és mindig ezentúl, mikor jeleztek, hogy van igény. Rendszeresítettem rekeszeket, a boltosok már tudták, miért jövök. Két-két sört napjában magam is elfogyasztottam, mielőtt, ahogy Bánfi bácsi mondja, audienciára jelentkeztem volna a Zöld Sasba. Ott ezek után nem is ittam csak egy felest. Körtét vagy barackot, ritkábban Hubertust. Unikumot csak jó nap után, mert drága.

*

Imre bácsi eközben ismét egy halaszthatatlan problémát igyekezett elintézni. Lehet, hogy ettől függ a káefté jövője, vagyis mindnyájunk tyúkszaros élete. Örültem, mikor visszaért, mert szó mi szó, szerettem volna már egyedül maradni. Miért tyúkszaros az én életem, mikor éppen a mai naptól kezdve dolgozó ember vagyok? Nincs velem semmi baj, nem? Nyugton mondhatom, olyan az életem eddig, mint egy kanál zsír.

Körbejártam a két nagy placcot, ami mostantól az én felügyeletem alatt áll.

Az egyes a Pihenő bal oldalán fekszik, és éppen vele egyforma hosszúságú. A kettes valamivel nagyobb, de nem a méregraktár felé, hanem emerről. Az egyesre érkezik a búza, ami valamiért nem megy rögtön a magtárba, a kettesre minden egyéb gabonaféle várható. Vagy más: takarmány.

Huuu, kiáltott rám Ottó hirtelen, és jócskán megijesztett vele.

Na, mit szeleskedsz már itt, te lókötó? Felhúzott szemöldökkel válaszolt.

Én vagyok a mázsás. Mélyen a szemébe néztem, mikor ezt mondta, mint mikor még együtt sertepertéltük át az estét, vagy egy komolyabb rosszalkodás után, ha mondjuk, valamivel nekem ő nagyobb testi fájdalmat okozott.

Igen? Az jó, Ottó, mondhatom, az remek!

A mázsaház: micsoda öröm! Az a mérőszerkezet, a kicsi súly, tudod Ottó, amelyik kilóra mér, hát az olyan, mintha a nagyinak a kölyke volna, komolyan. Nem? A dagadó tükör meg, öregem, már nem azért, de te tudod, Ottó, hogy én sokkal hamarabb megmondom, melyik IFA jön, mint abban meglátászna!

Ottó csak hallgatott, nagyon.

Téged meg mi lelt?

Erőteljesen föl voltam háborodva, mikor szinte köszönés nélkül eloldalgott.

Szi..., mondta. Még csak az se, szervusz. Nem bánom, bassza meg! Akkor is hamarabb megmondom, hiszen a Véro Tónié például még 72-es széria, ráadásul vastag kerekű, teljesen más a hangja, mint a Gémes Palié, akinek mindamellett, hogy 84-es szériájú van, tavaly megsérült rajta a kipufogó, és azóta se vitte át a szervizbe.

Mikor majdnem eltűnt az a széllebélelt, utána kiáltottam.

Majd ebédkor találkozunk, jó?

*

Erre már csak azt kérdeztem: bemegyünk a Zöld Sasba? Nézttem válaszáért a szemét, de üres volt, mint a tavaszi szántás.

Mit akarsz, te? Mi ez a fennhéjázó semmit mondás? Hát nem tudod, hogy a Centerben nem csapolnak Kőbányait, az üvegeset meg annyira nem szeretem? Igyak megint valami drága sört, mi? Igen, igyak.

Tekézzünk, a Centerben meg természetesen ezzel jött.

Nem bánom, barátom, lökjük a golyót.

Ottó minden bábut eltarol, akármikor gurít. Idegesítő ez, mert esélytelen vele játszani. Mindig az ő kedvéért? Bezzeg én, sajnos, nem igazán értek semmilyen ehhez hasonlítható játékhöz. Egy húron pendül nekem mind. Most is: valahogy olyan szerencsétlenül sikerül eleresztenem a golyót, hogy gellert kap. Meg pattog is, mintha gumiból lenne. Aztán meg persze csak két bábut lök föl. Halovány.

Éreztem, hogy most már tényleg káposztára hasonlít bennem az idegesség, de nem torzsa van a közepében, hanem egy hatalmas kő.

Annyira nem hiányzott már ez ehhez a szerencsétlen naphoz! Őszintén.

Ottó észrevette ezt rajtam: hohó, komám, laposabban! Ezt olyan bársony simogatással mondta. Jól esett.

Bánfi bácsin tapasztaltam valami különöset a következő napokban. Éles lett a szeme, rám pályázott. Méregetett, mintha el akarna adni. Szeme ovális lett ilyenkor, tojásforma, és kiszökött belőle a bitumenkék. Volt, hogy a száját is kinyitotta, de aztán nem szólt semmit.

Mondja, na, Bánfi bácsi!

Aztán egyszer olyan közel hajolt a számhoz, hogy már szinte belehelt. Van-e jogosítványod, kérdezte.

Nagyot dobbant a szívem. Van.

És vezetni, fiacskám, azt is tudsz?

Már hogyan, feleltem, és a bordáim majd szétszakadtak az idegességtől.

*

Az egyesbe ekkor bekanyarodott egy platós IFA, amit még nem láttam itt nálunk (úgy néztem, a városból jött). Elkezdett billenteni: hozzám előtte nem szólt a sofőr egy szót se. Már nem azért, de az, hogy hova kéne, udvaros, vagy ezt ide lehet-e udvaros, nem olyan nagy dolog, szerintem. Ránézésre oda zötytyentett vagy negyven mázsa marosi homokot.

Oda a búza megy, maga szerencsétlen!

Ez a savanyú helyzet kellemetlenséget okozott egész napra, hogy már a legelőjén ilyenek történnek. Istenem! Este a Zöld Sasban gondoltam: mérlegelek. Ottó úgysem jött velem, állna szálka a heréjébe! Lehet, hogy elrontottam mindjárt az elején. Nem kellett volna ekkora jelentőséget tulajdonítani annak, hogy sódernek az általam felügyelt udvarban elvileg nincsen helye. Végül is nem tudhatom, de azért kétséges ügy ez, és zavaró.

Ekkor látom, Vizi néni és Imre bácsi üres üvegekkel tömött vászonszatyrokkal tekernek a falu felé.

Néztem, hogy Vizi néni lekanyarodik-e a telep felé, mert egyébként ott lakik, de nem kanyarodott le, ment tovább arra, amerre Imre bácsi háza van. Mellette tötyögött Imre bácsi. Bukósisak volt rajta, de a svalbóját ezer közül is föl ismerem.

A munkatársaim, gondoltam, és ez egy kicsit feloldotta bennem a keserű izgalmat.

VÉN ZOLTÁN: SEXTET - RÉVÉNYESET